

Gabona helyett lisztet.

A közönség sok mindenről olvasott, hallott s dacára ennek, a bizonytalanság még nagyobb foku méreteket öltött, a kereskedések özöne árasztja el a kereskedőket.

Azt hiszem, a nagyközönség zömének óhaját fejezem ki akkor, amikor azt állítom, hogy a fogyasztók 90 százaléka az egész évi szükségletét nem buza, hanem liszt alakjában szeretné beszerezni. Érthető is ez, jogosult is. Afelett vitatkozni sem lehet, hogy a kész liszt beszerzése mennyivel előnyösebb, mint a gabona-beszerzés, mégis röviden a következőkben körvonalazom a gabona-beszerzés hátrányait: A polgári fogyasztó legtöbbször nem szakember s így nem tudja a buza minőségét megállapítani, miért is sokszor becsapódik. A kis tétel buzát horribilis (fuvar) költségek terhelik. Zsákok beszerzése ma igen költséges. A legtöbb háztartásban nem a kiörlés arány szerinti liszt szükségeltetik. A nagymalmok lisztjei, mint hogy annak fejlettebb gépei vannak, jobbak is, mint a kismalmok lisztjei. A legtöbb családnál a kimaradó csekély mennyiségű korpát nem használhatják fel. Ezekhez járul még az is, hogy buzát — valljuk meg őszintén — a polgári fogyasztó még jóval a maximális áron felül sem tud szerezni. Különböző ehhez a legtöbb embernek nincsen ideje, annak lebonyolításával pedig ügynököt, vagy kereskedőt meg nem bízhat.

A hatóságnak tehát legfőbb törekvése kell, hogy odairányuljon, hogy kieszközölje azt, hogy a Szeged részére megállapított kontingensből a Haditermék a városnak a klámpány megindulásakor *azonnal legalább 400 vaggont egy tételben kiutaljon*, a város viszont módot adna, hogy azok, akiknek anyagi erejük megengedi, liszt szükségletüket egy évre biztosítsák. Ezeket azután természetesen a szelvények további kiszolgáltatásából kizárnák. Ily módon elérhető volna az, hogy a lakosság zöme hatósági ellátásra nem szorulna és a hatósági adminisztráció lényegesen csökkenne.

Az elmúlt évben ez részben megtörtént s mégis lisztmizériákkal kellett megküzdeni, mi várható a jövőben, ha erre most még kevésbé nyújtunk módot, mint az elmúlt évben.

A sok statisztikával nem sokat érünk, mert kérdés, hogy a Haditermék a szükséges lisztet mindig ki tudja-e utalni.

A másik fontos kérdés a liszt szétosztása, a fogyasztóhoz való juttatása. Nem osztom, sőt határozottan rosszalom azt a tanácsot elhatározást, hogy mindenki vagy egy péknél, vagy egy lisztkereskedőnél tartozik szükségletét egész éven át beszerezni. Tehát vagy ott veszi a lisztet, ahol a kenyeret, vagy ott veszi a kenyeret, ahol a lisztet veszi. Mert ez vagy oda fog vezetni, hogy a pékekből lesznek lisztkereskedők, vagy pedig a lisztkereskedőkből egyuttal pékek is lesznek. Ettől eltekintve sem célszerű a vevőket üzletekbe vagy pékségekbe beosztályozni. Elvégre mindenkinek egyéni szabadsága, hogy hol szerezze be szükségletét, melyik barátját, vagy hitelezőjét — kire talán most is rá van utalva — támogassa. De a lakások változtatása sem teszi lehetővé a beosztási rendszert. Különböző is megeshet, hogy egyes beosztott üzlet valamelyik ok következtében bezár, vagy valamelyik ok foly-

tán a szükséges lisztmennyiséget meg nem kapta, akkor az oda beosztott vevők a köz-igazgatás labirintjában kereshetik — míg egy más üzletbe utalják őket. — a lisztet. Azaz míg az új beosztás meg nem történik, futkoshatnak a lisztjük után.

Egyedüli helyes és igazságos szétosztás az, ha tovább is annak a kereskedelemnek a kezében hagyják ezt meg, amelyik azzal már a háború előtt is becsülettel foglalkozott és olyan arányban, mint ahogy azzal a háború előtt is már foglalkozott. Szegeden kialakult lisztnagykereskedelem volt, azt megszüntetni nem lehet, nem is célszerű, mert az a malomiparral is szoros összefüggésben van. A liszt sohasem szerepelt a kiskereskedelemben, mint önálló keresetű ág, hanem csak mint mellékeik, amelyen nem is lehetett 7—8 százalékot keresni, mint most, hanem 1—2 százalékot, nem is volt érette olyan túlekedés, mint ma. Nem akarom most a már megállapított árakat bírálat tárgyává tenni, de az bizonyos, hogy a most megállapított adminisztratív költségekért a kereskedelem haszonnak is beérte volna. Minthogy a haszon a régihez viszonyítva, igen nagy, lisztben pedig állandóan hiány van, így módon mindenki annyit tud eladni, mint amennyit rendelkezésére bocsájtanak. Kíváncsi vagyok, hogy azok szükségletének kielégítése, akik a lisztet a háború előtt a nagykereskedelem útján szereztek be, ma is ezen az úton történjen, annál is inkább, mert részükre ez nem jár költség-többlettel, sőt sok hiábavaló fáradságtól lennének megkímélve.

Törekedjen tehát a város arra, hogy a közönség lisztben szerezhesse be szükségletét és adjon rá módot, hogy a tehetősebbek azt egy évre szerezzék be maguknak. A liszt szétosztást pedig nem ajánlatos monopolizálni, mert ha tényleg a sok szétosztási munkálattal, pénztári befizetésekkel és túlekedésekkel mulik el az idő, a közönség pedig órákig várhat néhány kiló lisztjére, akkor ez valóban a „kieheztetésnek” hatósági szervezése lesz.

Fenyő Mátyás.

Venizelosz a király politikája ellen.

Stockholm, július 28. Az orosz külügyminisztérium egy képviselője a pétervári *Börsenzeitung* egy munkatársának kijelentette, hogy a görög király testvére pétervári látogatásának nagy politikai jelentősége van. A herceg két hónap előtt még nem jöhetett volna Oroszországba. Azonban Görögország viszonya az antanthoz, különösen Oroszországhoz az utóbbi időben javult. Oroszország meg van elégedve azzal a lelkiismeretességgel, amellyel Görögország ígéreteit beváltja. Nincs kizárva, hogy Görögország vissza fog térni a régi útjára.

A lap athéni levelezője beszélgetést folytatott Venizelossal, aki ezt mondotta:

— A király politikája romlásba döntötte az országot. Ha ismét kormányra jutok, Görögország huszonnégy óra alatt az antant oldalán harcol.

A vendéglői uzsora ellen.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben hírt adtunk már arról, hogy egyes városokban a vendéglősök oly magas árakat követelnek az ételért és italért, hogy a hatóságot érélyes közbelépésre készítették. Legutóbb közöltük, hogy a miskolci főkapitány felhívta a vendéglősöket olcsóbb árak megállapítására, most pedig arról értesülünk, hogy Servatius Lajos brassói alispán szigorú rendeletben hívta föl a rendőrkapitányság figyelmét a vendéglői uzsorára. Mint nekünk jelentik, Ujvidéken szintén akció készül egyes vendéglősök ellen, akik a megfelelő polgári haszonnal nem érik be és a telhetetlen árdrágítók sorába léptek. A brassói alispán érdekes és tanulságos rendeletét, melynek figyelemreméltatása Szegeden sem lenne teljesen indokolatlan, itt közöljük:

— Miután nemcsak a helybeli ujságokban, hanem a vendéglői étkezésre szorult fogyasztó közönség sorából is számtalan panasz emeltetett nálam a brassói vendéglőkben indokolatlanul uralkodó drágaság miatt, a városi polgármester ur által még annak idején az érdekeltekkel e tárgyban tartott értekezlet pedig eredményre nem vezetett, utasítom Cimet, miszerint a helybeli vendéglősöktől az utolsó héten náluk érvényben volt étlapokat követelje be, az azokban feltüntetett árakat egy a rendőrség által összeállítandó ármegállapító bizottság által vizsgálta felül és amennyiben beigazolást nyer, hogy az ételek és italokért követelt árak a megengedett polgári hasznot túlhaladják, az illető vendéglősöket az árdrágító törvény értelmében azonnal vonja felelősségre és a kihágási eljárást ellenük nyomban tegye folyamatba. Felhívom különben figyelmét arra, hogy a levesételek, valamint egyes sült-neműek, de különösen a csemegeszíjak feltűnő nagy drágaságban lesznek árusítva, főleg az előkelőbb vendéglőkben és éttermekben, ahol a kiszolgáltató adagok nem felelnek meg az érték követelt áraknak. Egy nekem feljelentett eset például, hogy a Transsylvania étteremben egy adag kacsa 5 korona 50 fillér, holott más vendéglőkben ugyanazon napon 3 koronáért lett árusítva. Célszerűnek tartanám, ha a rendőrhatalóság oly intézkedést tenne, hogy hetenkint legalább egyszer kötelezi a vendéglősöket az étlapok bemutatására, hogy az azokban feltüntetett árak felülvizsgáltsanak és ellenőriztessenek. Elrendelem, hogy az észlelt visszaélések a legszigorúbban büntetessenek.

Meggyőződtem továbbá arról is, hogy a nagyforgalmu 2 brassói étteremben, a Transsylvania és Korona étteremben az utolsó hetekben igen gyakran nemcsak hogy pilseni sörök helyett a helybeli Cell Frigyes és Fiai cég sörrei és egyéb nem pilseni sörgyártmányok lesznek közfogyasztásra bocsátva, hanem mind a kétféle sör áll rendesen elcsapolás alatt és vegyítve is lesz kiszolgálva. A helybeli sörért követelt ár 1 pohár, 3 dl., 36 fill., pedig ugyanoly magas összegben számíttatik, mint a nagy szállítási költségekkel drágított pilseni sör.

Az illető vendéglősök azon mentegetődzését, hogy a pilseni sör kifogyott és ezért

Alkalmi könyvvásár Várnay L. könyvkereskedésében, Szegeden.

Az irodalom legnagyobb kincsei rendkívül leszállított áron szerezhetők be.